

ร่างพระราชบัญญัติการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ และซากผลิตภัณฑ์อื่น พ.ศ.

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างพระราชบัญญัติการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์และซากผลิตภัณฑ์อื่น
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์และซากผลิตภัณฑ์อื่น

เหตุผล

โดยที่ปัจจุบันการบริโภคผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ อาทิ โทรทัศน์ ตู้เย็น เครื่องปรับอากาศ เครื่องคอมพิวเตอร์ โทรศัพท์มือถือ รวมทั้งหลอดไฟมีอัตราเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วตามระดับความเจริญทางเศรษฐกิจและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ส่งผลให้ซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์เพิ่มจำนวนขึ้นตามไปด้วย และเนื่องจากผลิตภัณฑ์เหล่านี้มีสารอันตรายและโลหะหนักหลายชนิดเป็นส่วนประกอบ อาทิ ตะกั่วปรอท แคดเมียม รวมทั้งโลหะมีค่าและแร่ธาตุที่หายากหลายชนิด ซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์จึงเป็นของเสียอันตรายที่จำเป็นต้องได้รับการบำบัดและจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการและควรส่งเสริมให้มีการนำทรัพยากรกลับมาใช้ใหม่ให้ได้มากที่สุด ปัจจุบัน ซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ส่วนใหญ่ถูกจัดการโดยกลุ่มร้านหรือผู้รับซื้อของเก่าซึ่งมีการถอดแยกชิ้นส่วนอย่างไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ในขณะที่ซากผลิตภัณฑ์อื่น ๆ อาทิ ถ่านไฟฉาย กระป๋องบรรจุสารเคมีที่มีสารอันตราย จะถูกทิ้งปนไปกับขยะทั่วไป สร้างผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศในระยะยาว

การจัดการกับซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์และซากผลิตภัณฑ์อื่น ๆ กำลังจะเป็นปัญหาใหญ่ เนื่องจากปริมาณการบริโภคที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วโดยที่ยังไม่มีระบบการเก็บหรือเรียกคืนซากผลิตภัณฑ์ฯ โดยผู้ผลิตและผู้จำหน่ายสินค้า กลายเป็นภาระให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ยังไม่มีสถานที่กำจัดและจัดการอย่างถูกต้อง

เพื่อให้เกิดระบบการจัดการซากผลิตภัณฑ์ฯ อย่างมีประสิทธิภาพ จึงสมควรมีกฎหมายที่กำกับดูแลการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์เป็นการเฉพาะ โดยอาศัยหลักการการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนควบคู่กับหลักการความรับผิดชอบที่เพิ่มขึ้นของผู้ผลิต (Extended Producer Responsibility: EPR) ที่ให้ผู้ผลิตรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการจัดการซากผลิตภัณฑ์ฯ ซึ่งจะช่วยผลักดันให้ผู้ผลิตปรับปรุงการออกแบบผลิตภัณฑ์ให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมากขึ้นโดยลดการใช้สารอันตรายและออกแบบผลิตภัณฑ์ให้ง่ายต่อการนำกลับมาใช้ใหม่ อันเป็นการสนับสนุนการผลิตและการบริโภคอย่างยั่งยืน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
การจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์และซากผลิตภัณฑ์อื่น
พ.ศ.

.....
.....
.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์และซากผลิตภัณฑ์อื่น

.....
.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์และซากผลิตภัณฑ์อื่นพ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

- มาตรา ๓ พระราชบัญญัตินี้มิใช่บังคับแก่กรณี ดังต่อไปนี้
- (๑) การจัดการสิ่งปฏิกูลและวัสดุที่ไม่ใช่แล้วตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน
 - (๒) การจัดการมูลฝอยติดเชื้อตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข
 - (๓) การจัดการของเสียจากสารกัมมันตรังสีตามกฎหมายว่าด้วยพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ
 - (๔) การส่งออกผลิตภัณฑ์ที่ผลิตในประเทศ
 - (๕) การนำซากผลิตภัณฑ์ไปใช้ประโยชน์ตามสภาพเดิมหรือใช้ซ้ำ
 - (๖) การนำเข้าและการส่งออกวัตถุอันตราย ตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุอันตราย

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ผลิตภัณฑ์” หมายความว่า ผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์หรือผลิตภัณฑ์อื่นที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในมาตรา ๑๓

“ผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์” หมายความว่า เครื่องใช้หรืออุปกรณ์ที่ต้องอาศัยกระแสไฟฟ้าหรือสนามแม่เหล็กไฟฟ้าในการทำงานอย่างถูกต้อง

“ซากผลิตภัณฑ์” หมายความว่า ซากผลิตภัณฑ์ผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์และซากผลิตภัณฑ์อื่น

“ซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์” หมายความว่า ผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ รวมถึงชิ้นส่วนหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของผลิตภัณฑ์ดังกล่าวที่หมดอายุการใช้งานหรือชำรุดหรือเสื่อมสภาพหรือไม่เป็นที่ต้องการอีกต่อไป

“ซากผลิตภัณฑ์อื่น” หมายความว่า เครื่องใช้หรืออุปกรณ์อื่นนอกเหนือจากซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ที่หมดอายุการใช้งานหรือชำรุดหรือเสื่อมสภาพหรือไม่เป็นที่ต้องการอีกต่อไปซึ่งหากมีการจัดการอย่างไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการสามารถก่อให้เกิดปัญหาต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนได้หรือมีชิ้นส่วนหรือวัสดุที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้

“ผู้ผลิต” หมายความว่า บุคคลหรือนิติบุคคลที่เป็นเจ้าของเครื่องหมายการค้าบนผลิตภัณฑ์ หากผลิตภัณฑ์ไม่มีเครื่องหมายการค้าให้ถือว่าผู้ที่มีชื่ออยู่บนฉลากสินค้าเป็นผู้ผลิต ในกรณีที่มีชื่อกว่าหนึ่งราย ให้ผู้ที่ว่าจ้างผลิตเป็นผู้ผลิต หากผลิตภัณฑ์ไม่มีทั้งเครื่องหมายการค้าและชื่อผู้ผลิตให้ถือว่าผู้ที่ประดิษฐ์ ประกอบ หรือกระทำด้วยวิธีการอื่นใดเพื่อให้ได้มาซึ่งผลิตภัณฑ์เป็นผู้ผลิต ในกรณีที่ผู้ผลิตอยู่นอกราชอาณาจักรให้ผู้นำเข้าหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักรตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากรเป็นผู้ผลิต

“ผู้จัดจำหน่าย” หมายความว่า บุคคลหรือนิติบุคคลที่ขายผลิตภัณฑ์ในทางธุรกิจเป็นปกติธุระผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น หน้าร้าน อินเทอร์เน็ต หรือขายตรง

“ผู้บริโภค” หมายความว่า ผู้ที่ใช้หรือได้รับประโยชน์จากผลิตภัณฑ์ไม่ว่าจะเป็นผู้เสียค่าตอบแทนเองหรือไม่ก็ตามและไม่ว่าจะเป็นผู้บริโภคระดับครัวเรือนหรือระดับองค์กรหรือหน่วยงานภาครัฐหรือภาคเอกชนก็ตาม

“เครือข่ายรับคืนซากผลิตภัณฑ์” หมายความว่า บุคคลหรือนิติบุคคล อาทิ สถานประกอบกิจการ เอกชน มูลนิธิ องค์กรพัฒนาเอกชน หรือองค์กรอื่น ๆ ที่ได้ขึ้นทะเบียนกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้บริการรับคืนซากผลิตภัณฑ์จากผู้บริโภคหรือผู้ที่ครอบครองซากผลิตภัณฑ์

“ศูนย์รับคืนซากผลิตภัณฑ์” หมายความว่า สถานประกอบกิจการซึ่งจัดตั้งขึ้นโดยหรือได้รับอนุญาตจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ประกอบกิจการรับคืนซากผลิตภัณฑ์ จากผู้บริโภคหรือผู้ที่ครอบครองซากผลิตภัณฑ์หรือเครือข่ายรับคืนซากผลิตภัณฑ์

“โรงงานที่ให้บริการจัดการซากผลิตภัณฑ์” หมายความว่า โรงงานที่ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานที่นำซากผลิตภัณฑ์มาใช้ใหม่โดยนำมาเป็นวัตถุดิบหรือผลิตผลิตภัณฑ์ใหม่โดยผ่านกรรมวิธีการผลิตทางอุตสาหกรรมและให้หมายรวมถึงโรงงานที่ให้บริการบำบัดและกำจัดสารอันตรายในผลิตภัณฑ์และเศษชิ้นส่วนที่เหลือให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนสิ่งแวดล้อมตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง

“เจ้าพนักงานท้องถิ่น” หมายความว่า

- (๑) นายองค์การบริหารส่วนจังหวัดสำหรับในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด
- (๒) นายกเทศมนตรี สำหรับในเขตเทศบาล
- (๓) นายองค์การบริหารส่วนตำบลสำหรับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล
- (๔) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครสำหรับในเขตกรุงเทพมหานคร
- (๕) นายกเมืองพัทยาสำหรับในเขตเมืองพัทยา
- (๖) หัวหน้าผู้บริหารท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่กฎหมายกำหนดให้เป็นราชการส่วนท้องถิ่น สำหรับในเขตราชการส่วนท้องถิ่นนั้น

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้มีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการจัดการซากผลิตภัณฑ์

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่กับออกกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราที่กำหนดไว้ท้ายพระราชบัญญัตินี้ ประกาศกระทรวง ระเบียบ และกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวง ประกาศและระเบียบ เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

คณะกรรมการจัดการซากผลิตภัณฑ์

มาตรา ๖ ให้มีคณะกรรมการจัดการซากผลิตภัณฑ์ ประกอบด้วยปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นประธานกรรมการ เลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรม อธิบดีกรมอนามัย เลขาธิการสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนสมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย ผู้แทนสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ผู้แทนสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย ผู้แทนสมาคมค้าปลีก ผู้แทนองค์กรพัฒนาเอกชนด้านสิ่งแวดล้อม ผู้แทนองค์กรพัฒนาเอกชนด้านสุขภาพ ผู้แทนองค์กรพัฒนาเอกชนเพื่อผู้บริโภค และผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินห้าคนซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์ในด้านสาธารณสุข ด้านอุตสาหกรรม ด้านสิ่งแวดล้อม เป็นกรรมการ

ให้อธิบดีเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้อธิบดีแต่งตั้งเจ้าหน้าที่กรมควบคุมมลพิษหนึ่งคน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๗ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ให้คำแนะนำหรือคำปรึกษาแก่รัฐมนตรีในการปรับปรุงหรือแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัตินี้ และการออกกฎกระทรวงหรือประกาศตามพระราชบัญญัตินี้ หรือดำเนินการในเรื่องใดๆ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) พิจารณาให้ความเห็นชอบการกำหนดประเภทผลิตภัณฑ์หรือกลุ่มผลิตภัณฑ์ที่จะถูกควบคุม มาตรการการควบคุมหรือจัดการผลิตภัณฑ์หรือกลุ่มผลิตภัณฑ์ ตลอดจนการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการขึ้นทะเบียน อัตราค่าธรรมเนียมผลิตภัณฑ์ และอัตราค่าธรรมเนียมอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ดังกล่าว

(๓) จัดทำแผนยุทธศาสตร์ห้าปีและแผนปฏิบัติการประจำปีเพื่อประโยชน์ของการดำเนินการตามกฎหมายนี้เสนอต่อรัฐมนตรี

(๔) แต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญให้เป็นที่ปรึกษาของคณะกรรมการ

(๕) พิจารณาอนุมัติแผนความรับผิดชอบในการจัดการซากผลิตภัณฑ์ที่เสนอโดยผู้ผลิตตามมาตรา

๑๖

(๖) จัดทำรายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีเสนอต่อคณะรัฐมนตรีภายในระยะเวลา ๙๐ วันหลังสิ้นสุดปีงบประมาณ

(๗) กระทำการอื่นใดเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๘ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี แต่จะแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งตามวาระ แต่ยังมีได้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
ขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อน จนกว่าจะได้แต่งตั้ง
กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระหรือในกรณีที่รัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการ
ผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งให้
ดำรงตำแหน่งแทนหรือได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของ
กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งตนแทนหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งไว้แล้ว

มาตรา ๙ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๕) รัฐมนตรีให้ออกเพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ

(๖) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำ

โดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๗) ถูกไล่ออก ปลดออกหรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจหรือจาก
หน่วยงานของเอกชน เพราะทุจริตต่อหน้าที่หรือประพฤติมิชอบในวงราชการ

มาตรา ๑๐ การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของ
จำนวนกรรมการทั้งหมด โดยต้องมีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิอย่างน้อยหนึ่งคนมาประชุม จึงจะเป็นองค์ประชุม

ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุม
เลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการ
ลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาดห้ามมิให้
ประธานกรรมการหรือกรรมการที่มีส่วนได้เสียในเรื่องใดลงคะแนนในเรื่องนั้น

ให้มีการประชุมคณะกรรมการไม่น้อยกว่าปีละสองครั้ง

มาตรา ๑๑ ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินการใด ๆ ตามที่
คณะกรรมการมอบหมายได้

ให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๑๐ มาใช้บังคับกับการประชุมของคณะอนุกรรมการโดยอนุโลม

มาตรา ๑๒ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการมีอำนาจ
เรียกบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง คำอธิบายหรือความเห็น รวมทั้งเรียกให้ส่งเอกสารข้อมูล หลักฐานที่เกี่ยวข้องหรือ
วัตถุใด ๆ มาเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาได้ตามที่เห็นสมควร

หมวด ๒
การควบคุมผลิตภัณฑ์

ส่วนที่ ๑
การกำหนดผลิตภัณฑ์ที่ถูกควบคุม

มาตรา ๑๓ ให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการมีอำนาจออกประกาศกำหนดประเภทผลิตภัณฑ์หรือกลุ่มผลิตภัณฑ์ที่ต้องอยู่ภายใต้การควบคุมตามพระราชบัญญัตินี้และมาตรการการจัดการผลิตภัณฑ์หรือกลุ่มผลิตภัณฑ์ตามมาตรา ๑๕ หรือมาตรา ๑๗ โดยคำนึงถึงหลักเกณฑ์ประการหนึ่งประการใดดังต่อไปนี้

- (๑) เมื่อผลิตภัณฑ์นั้นกลายเป็นซากผลิตภัณฑ์แล้วจะยากแก่การเก็บรวบรวม ขนส่ง บำบัด กำจัด หรือจัดการตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขโดยไม่เป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อม
 - (๒) มีส่วนประกอบหรือทรัพยากรในซากผลิตภัณฑ์ที่ควรส่งเสริมให้นำกลับมาใช้ใหม่
 - (๓) เป็นผลิตภัณฑ์ที่ควรส่งเสริมให้มีการพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมากขึ้น
- ให้รัฐมนตรีทบทวนความเหมาะสมของรายชื่อประเภทผลิตภัณฑ์หรือกลุ่มผลิตภัณฑ์ที่ได้ประกาศตามวรรคหนึ่งทุกสามปี

ส่วนที่ ๒
การควบคุมผู้ผลิตและผู้จัดจำหน่าย

มาตรา ๑๔ ให้ผู้ผลิตและผู้จัดจำหน่ายขึ้นทะเบียนกับกรมควบคุมมลพิษ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขและอัตราค่าธรรมเนียมที่กำหนดในกฎกระทรวง

การขึ้นทะเบียนผู้จัดจำหน่ายตามวรรคหนึ่ง กรมควบคุมมลพิษอาจมอบหมายให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ที่เกี่ยวข้องเป็นผู้รับขึ้นทะเบียนและส่งข้อมูลการขึ้นทะเบียนนั้นให้แก่กรมควบคุมมลพิษก็ได้

หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขและอัตราค่าธรรมเนียมการขึ้นทะเบียนกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการส่งข้อมูลการขึ้นทะเบียนให้แก่กรมควบคุมมลพิษตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๑๕ ให้ผู้ผลิตจัดทำแผนความรับผิดชอบในการจัดการซากผลิตภัณฑ์ที่ผลิตหรือจำหน่ายในประเทศเสนอต่อคณะกรรมการภายในหนึ่งปีนับแต่มีการประกาศกำหนดให้ผลิตภัณฑ์นั้นอยู่ภายใต้การควบคุมตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ผู้ผลิตอาจจัดทำแผนความรับผิดชอบในการจัดการซากผลิตภัณฑ์ด้วยตนเองหรือ

รวมกลุ่มกันเป็นสมาคมตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์เพื่อจัดทำแผนดังกล่าวก็ได้ ในกรณีที่มีการรวมกลุ่มกันเป็นสมาคม สมาคมดังกล่าวต้องขึ้นทะเบียนกับกรมควบคุมมลพิษด้วย

แผนความรับผิดชอบในการจัดการซากผลิตภัณฑ์ตามวรรคหนึ่งอย่างน้อยต้องมีเนื้อหาประกอบด้วยการพัฒนาช่องทางการเผยแพร่ข้อมูล การรับคืนหรือการเก็บรวบรวมซากผลิตภัณฑ์โดยคำนึงถึงความสะดวกของผู้บริโภค การสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการเก็บรวบรวมซากผลิตภัณฑ์โดยศูนย์รับคืนซากผลิตภัณฑ์และผู้จัดจำหน่ายตามมาตรา ๒๕ และมาตรา ๒๖ และการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการขนส่งซากผลิตภัณฑ์ที่เก็บรวบรวมได้ไปยังโรงงานที่ให้บริการจัดการซากผลิตภัณฑ์ที่ได้รับอนุญาตตามมาตรา ๒๗ และเป้าหมายในการเก็บรวบรวมซากผลิตภัณฑ์ ทั้งนี้ องค์ประกอบของเนื้อหาในแผนความรับผิดชอบในการจัดการซากผลิตภัณฑ์ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการอาจประกาศกำหนดขอบเขตความรับผิดชอบตามแผนความรับผิดชอบที่แตกต่างไปตามขนาดของสถานประกอบการหรือส่วนแบ่งทางการตลาดของผู้ผลิตและในกรณีที่เป็นผลิตภัณฑ์ที่จะกำหนดให้มีการจัดเก็บค่าธรรมเนียมผลิตภัณฑ์ตามมาตรา ๑๗

มาตรา ๑๖ ให้ผู้ผลิตเสนอแผนความรับผิดชอบในการจัดการซากผลิตภัณฑ์ต่อคณะกรรมการเป็นประจำทุกปีตามระยะเวลาที่คณะกรรมการประกาศกำหนด โดยให้คณะกรรมการพิจารณาอนุมัติภายในหกสิบวัน นับตั้งแต่วันที่ได้รับแผนความรับผิดชอบนั้น ทั้งนี้ คณะกรรมการอาจขยายเวลาพิจารณาอนุมัติได้ไม่เกินสามสิบวัน ในกรณีที่ไม่อนุมัติแผนความรับผิดชอบที่เสนอ ให้ผู้ผลิตปรับปรุงและส่งแผนความรับผิดชอบต่อคณะกรรมการใหม่ภายในสามสิบวัน

เมื่อแผนความรับผิดชอบในการจัดการซากผลิตภัณฑ์ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ผู้ผลิตดำเนินการตามแผนความรับผิดชอบนั้น และรายงานผลการดำเนินงานตามแผนความรับผิดชอบต่อคณะกรรมการเป็นประจำทุกปีตามระยะเวลาที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๑๗ เพื่อประโยชน์ในการควบคุมผลิตภัณฑ์ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัตินี้ ให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการมีอำนาจกำหนดให้มีการจัดเก็บค่าธรรมเนียมผลิตภัณฑ์สำหรับประเภทผลิตภัณฑ์หรือกลุ่มประเภทผลิตภัณฑ์ใดก็ได้ โดยหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการจัดเก็บ และอัตราค่าธรรมเนียมผลิตภัณฑ์ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ให้ผู้ผลิตจ่ายค่าธรรมเนียมผลิตภัณฑ์ตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวงให้แก่กองทุน โดยให้กรมสรรพสามิตหรือกรมศุลกากรแล้วแต่กรณี มีหน้าที่เรียกเก็บเพื่อกองทุนโดยให้หักเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับการจัดเก็บให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่เกินร้อยละ ๑.๕ ของอัตราค่าธรรมเนียม

ค่าธรรมเนียมผลิตภัณฑ์ที่เรียกเก็บได้ตามวรรคหนึ่งให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

มาตรา ๑๘ ให้ผู้ผลิตรายงานปริมาณผลิตภัณฑ์ที่มีการจำหน่ายในราชอาณาจักรตามแบบที่กรมควบคุมมลพิษกำหนดทุกหกเดือน

มาตรา ๑๙ ให้อธิบดีมีอำนาจประกาศกำหนดมาตรการส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ผลิตการใช้สารอันตรายในผลิตภัณฑ์หรือปรับปรุงการออกแบบผลิตภัณฑ์ที่ง่ายต่อการถอดแยกและนำกลับมาใช้ใหม่หรือเพิ่มสัดส่วนชิ้นส่วนหรือวัสดุที่ได้จากการนำกลับมาใช้ใหม่ในกระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์

ในกรณีจำเป็น ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการออกกฎกระทรวงกำหนดผลิตภัณฑ์ที่ผู้ผลิตต้องติดเครื่องหมายหรือตราสัญลักษณ์แสดงการนำซากผลิตภัณฑ์กลับมาใช้ใหม่หรือเครื่องหมายหรือตราสัญลักษณ์แสดงการจำกัดสารอันตรายบนผลิตภัณฑ์หรือบรรจุภัณฑ์ของผลิตภัณฑ์นั้นตามแบบที่กำหนด และให้จำหน่ายเฉพาะผลิตภัณฑ์ที่ติดเครื่องหมายหรือตราสัญลักษณ์นั้นแล้วเท่านั้น

มาตรา ๒๐ ห้ามผู้ใดจัดทำจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่ผู้ผลิตไม่ได้ขึ้นทะเบียนตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๓

การจัดการซากผลิตภัณฑ์

มาตรา ๒๑ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการซากผลิตภัณฑ์อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ปลอดภัย และไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ให้กรมควบคุมมลพิษและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกำหนดแนวทางหรือคู่มือการจัดการซากผลิตภัณฑ์และเศษชิ้นส่วนของซากผลิตภัณฑ์ที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมต่างๆ รวมถึงการซ่อมแซม การใช้ซ้ำ และการเรียนการสอน

เมื่อมีการจัดทำและเผยแพร่แนวทางหรือคู่มือการจัดการซากผลิตภัณฑ์ตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ผู้ประกอบการเอกชน สถาบันการศึกษา โรงเรียนฝึกอาชีพ มูลนิธิ องค์กรหรือบุคคลอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับซากผลิตภัณฑ์ปฏิบัติตามแนวทางหรือคู่มือนี้

มาตรา ๒๒ ให้จัดตั้งศูนย์ข้อมูลซากผลิตภัณฑ์ขึ้นในกรมควบคุมมลพิษ เพื่อเป็นศูนย์กลางของข้อมูลและประสานความร่วมมือกับส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรพัฒนาเอกชนและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องเพื่อทำการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพอนามัยที่เกิดจากการจัดการซากผลิตภัณฑ์อย่างไม่ถูกต้อง ข้อมูลผู้ผลิตและผู้จำหน่ายที่ขึ้นทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้ ระบบการเก็บรวบรวมหรือช่องทางการส่งคืนซากผลิตภัณฑ์ที่ดำเนินการโดยผู้ผลิต ผู้จำหน่าย ศูนย์รับคืนซากผลิตภัณฑ์ เครื่องช่วยรับคืนซากผลิตภัณฑ์ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ข้อมูลโรงงานที่ให้บริการจัดการซากผลิตภัณฑ์ การรับเรื่องร้องเรียนตลอดจนข้อมูลอื่นเกี่ยวกับการจัดการซากผลิตภัณฑ์

ให้กรมควบคุมมลพิษพัฒนาระบบการรายงานข้อมูลผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อรองรับการดำเนินงานตามมาตรา ๑๘ มาตรา ๒๘ และมาตรา ๓๑ รวมถึงการดำเนินงานอื่นใดที่สนับสนุนตามพระราชบัญญัตินี้

ส่วนที่ ๑

การทิ้ง การรับคืน การเก็บรวบรวม และการขนส่ง

มาตรา ๒๓ ห้ามมิให้ผู้ใดทิ้งซากผลิตภัณฑ์ตามที่สาธารณะ ที่รกร้างว่างเปล่าหรือทิ้งปะปนไปกับขยะมูลฝอย

ให้ผู้บริโภคหรือผู้ที่ครอบครองซากผลิตภัณฑ์นำส่งหรือขายคืนซากผลิตภัณฑ์ให้กับผู้จัดจำหน่าย ศูนย์รับคืนซากผลิตภัณฑ์ เครื่องช่วยรับคืนซากผลิตภัณฑ์ หรือโรงงานที่ให้บริการจัดการซากผลิตภัณฑ์เท่านั้น

มาตรา ๒๔ ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจหน้าที่จัดให้มีศูนย์รับคืนซากผลิตภัณฑ์อย่างน้อยหนึ่งแห่งในจังหวัดและให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีประชากรมากกว่าหนึ่งหมื่นคนขึ้นไปและมีความหนาแน่นของประชากรไม่ต่ำกว่าสามพันคนต่อตารางกิโลเมตรมีอำนาจหน้าที่จัดให้มีศูนย์รับคืนซากผลิตภัณฑ์อย่างน้อยหนึ่งแห่งในพื้นที่ความรับผิดชอบของตน ส่วนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีประชากรน้อยกว่าหนึ่งหมื่นคนอาจจัดให้มีศูนย์รับคืนซากผลิตภัณฑ์ในพื้นที่ความรับผิดชอบของตนก็ได้ ทั้งนี้ ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดอาจร่วมสนับสนุนในการดำเนินการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ให้กรุงเทพมหานครจัดให้มีศูนย์รับคืนซากผลิตภัณฑ์ในพื้นที่ความรับผิดชอบของตนอย่างน้อยเขตละหนึ่งแห่ง

ในการจัดตั้งและดำเนินการศูนย์รับคืนซากผลิตภัณฑ์ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจมอบให้เอกชนเป็นผู้จัดตั้งหรือดำเนินการศูนย์รับคืนซากผลิตภัณฑ์ก็ได้

ให้ศูนย์รับคืนซากผลิตภัณฑ์ที่จัดตั้งขึ้นดำเนินการรับคืนซากผลิตภัณฑ์จากผู้บริโภคหรือผู้ครอบครองซากผลิตภัณฑ์ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดตามมาตรา ๒๘

มาตรา ๒๕ ให้ผู้จัดจำหน่ายรับคืนซากผลิตภัณฑ์จากผู้ซื้อผลิตภัณฑ์ใหม่ประเภทเดียวกันในปริมาณหนึ่งต่อหนึ่งโดยไม่คิดค่าใช้จ่ายใด ๆ และให้นำส่งซากผลิตภัณฑ์ซึ่งเก็บรวบรวมได้นั้นไปยังศูนย์รับคืนซากผลิตภัณฑ์หรือโรงงานที่ให้บริการจัดการซากผลิตภัณฑ์ที่ได้รับอนุญาต หรือสถานที่ที่ผู้ผลิตจัดเตรียมไว้ ทั้งนี้ เงื่อนไขการรับคืนและเก็บรวบรวมให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

เพื่อประโยชน์ในการเก็บรวบรวมซากผลิตภัณฑ์ ให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการมีอำนาจกำหนดประเภทสถานประกอบการที่ต้องจัดให้มีบริการรับคืนซากผลิตภัณฑ์ที่มีความกว้าง ความยาว ความสูงหรือเส้นผ่านศูนย์กลางไม่เกินด้านละ ๒๕ เซนติเมตรจากผู้บริโภคโดยไม่คิดค่าใช้จ่ายใด ๆ ไม่ว่าผู้บริโภคจะซื้อผลิตภัณฑ์ใหม่หรือไม่ก็ตาม เงื่อนไขการรับคืนและเก็บรวบรวมให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๒๖ นอกจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้จัดจำหน่ายแล้ว ผู้ใดประสงค์จะรับคืนซากผลิตภัณฑ์จากผู้บริโภคหรือผู้ครอบครองซากผลิตภัณฑ์ให้ขึ้นทะเบียนเป็นเครื่องช่วยรับคืนซากผลิตภัณฑ์จากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่ที่ตนอาศัยอยู่หรือประกอบกิจการอยู่และให้ดำเนินการรับคืนซากผลิตภัณฑ์ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๒๗ ให้ผู้จัดจำหน่ายและศูนย์รับคืนซากผลิตภัณฑ์ส่งซากผลิตภัณฑ์ที่เก็บรวบรวมได้ให้กับโรงงานที่ให้บริการจัดการซากผลิตภัณฑ์ที่ได้รับอนุญาต ทั้งนี้ โรงงานที่ให้บริการจัดการซากผลิตภัณฑ์อาจมอบหมายให้ผู้อื่นดำเนินการเก็บรวบรวมและขนส่งแทนได้ แต่ผู้ประกอบการขนส่งจะต้องดำเนินการเก็บรวบรวมและจัดให้มีเอกสารกำกับซากผลิตภัณฑ์ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๒๘ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการซากผลิตภัณฑ์อย่างถูกต้องและไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการดำเนินกิจการของศูนย์รับคืนซากผลิตภัณฑ์ การเก็บรักษา และการขนส่งซากผลิตภัณฑ์ไปยังโรงงานที่ให้บริการจัดการซากผลิตภัณฑ์ที่ได้รับอนุญาต

ประกาศตามวรรคหนึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยข้อกำหนด ดังต่อไปนี้

- (๑) ห้ามศูนย์รับคืนซากผลิตภัณฑ์ถอดแยกชิ้นส่วนของซากผลิตภัณฑ์นั้น ยกเว้นเป็นการตรวจสอบความครบถ้วนของส่วนประกอบภายในซึ่งต้องมีการประกอบกลับเข้าตามเดิม
- (๒) ให้ศูนย์รับคืนซากผลิตภัณฑ์บันทึกข้อมูลการรับคืนซากผลิตภัณฑ์ตามแบบที่อธิบดีกรมควบคุมมลพิษกำหนดและเก็บหลักฐานไว้อย่างน้อยสามปีเพื่อใช้ในการติดตามตรวจสอบ
- (๓) ให้ศูนย์รับคืนซากผลิตภัณฑ์รายงานปริมาณซากผลิตภัณฑ์ที่ได้รับคืนต่อกรมควบคุมมลพิษทุกหกเดือน

ส่วนที่ ๒

การนำกลับมาใช้ใหม่ การบำบัดและกำจัด

มาตรา ๒๙ เพื่อประโยชน์ในการควบคุมการจัดการซากผลิตภัณฑ์ให้เป็นไปอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการและไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพอนามัยของประชาชน ให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกประกาศกำหนดมาตรฐานการนำกลับมาใช้ใหม่ การบำบัดและกำจัดซากผลิตภัณฑ์และเศษชิ้นส่วนจากซากผลิตภัณฑ์ โรงงานที่ให้บริการจัดการซากผลิตภัณฑ์ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรฐานที่ประกาศกำหนดตามวรรคหนึ่ง

เพื่อประโยชน์ในการจัดการซากผลิตภัณฑ์ตามมาตรา นี้ ให้ผู้ผลิตเปิดเผยข้อมูลที่จำเป็นต่อกรมควบคุมมลพิษและโรงงานที่ให้บริการจัดการซากผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับการถอดแยกชิ้นส่วนและการนำกลับมาใช้ใหม่อย่างปลอดภัย รวมทั้งข้อมูลสารอันตรายในผลิตภัณฑ์ที่ตนผลิตด้วย

มาตรา ๓๐ ผู้ใดประสงค์ที่จะส่งออกซากผลิตภัณฑ์หรือเศษชิ้นส่วนของซากผลิตภัณฑ์ตามกฎหมายนี้ ให้แจ้งต่อรัฐมนตรี ทั้งนี้ การส่งออกซากผลิตภัณฑ์หรือเศษชิ้นส่วนของซากผลิตภัณฑ์ต้องเป็นไปตามความตกลงระหว่างประเทศว่าด้วยการควบคุมการเคลื่อนย้ายข้ามแดนของของเสียอันตรายและการกำจัดกฎหมายของประเทศผู้นำเข้า และกฎหมายของประเทศไทย

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการแจ้งตามมาตรา นี้ ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๓๑ ให้โรงงานที่ให้บริการจัดการซากผลิตภัณฑ์รายงานผลการดำเนินงานให้กรมควบคุมมลพิษทราบทุกหกเดือนและให้เก็บหลักฐานไว้อย่างน้อยสามปี โดยรายงานผลการดำเนินงานดังกล่าวอย่างน้อยต้องประกอบด้วยปริมาณซากผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการจัดการ ปริมาณวัสดุที่นำกลับมาใช้ซ้ำ ปริมาณวัสดุที่นำกลับมาใช้ใหม่ ปริมาณวัสดุหรือเศษชิ้นส่วนที่ส่งออก และปริมาณวัสดุหรือเศษชิ้นส่วนที่เหลือไปกำจัด

หมวด ๔ การกำหนดเป้าหมาย

มาตรา ๓๒ หลังจากที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับและมีการเก็บรวบรวมซากผลิตภัณฑ์มาอย่างน้อยห้าปี เพื่อส่งเสริมให้มีการเก็บรวบรวมและการนำซากผลิตภัณฑ์กลับมาใช้ใหม่อย่างมีประสิทธิภาพ รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการออกประกาศกำหนดเป้าหมายที่ผู้ผลิตแต่ละรายต้องเก็บรวบรวมซากผลิตภัณฑ์และนำกลับมาใช้ใหม่ในแต่ละปี

การกำหนดเป้าหมายตามวรรคหนึ่งให้คิดจากสัดส่วนน้ำหนักหรือปริมาณซากผลิตภัณฑ์ที่เก็บรวบรวมได้น้ำหนักหรือปริมาณผลิตภัณฑ์ที่จำหน่ายเฉลี่ยย้อนหลังสองปีหรือตามเกณฑ์ที่คณะกรรมการเห็นเหมาะสม

มาตรา ๓๓ ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการประกาศกำหนดสัดส่วนการนำซากผลิตภัณฑ์ซึ่งเก็บรวบรวมได้ตามพระราชบัญญัตินี้กลับมาใช้ใหม่ โดยผู้ผลิตและโรงงานที่ให้บริการจัดการซากผลิตภัณฑ์ต้องร่วมกันดำเนินการนำซากผลิตภัณฑ์กลับมาใช้ใหม่ในสัดส่วนที่ไม่ต่ำกว่าสัดส่วนที่ประกาศกำหนดนั้น

หมวด ๕ การจัดการเงินรายได้และการสนับสนุนจากกองทุน

มาตรา ๓๔ เงินรายได้จากค่าธรรมเนียมตามมาตรา ๑๗ ของพระราชบัญญัตินี้ให้นำส่งเข้ากองทุนโดยให้แยกเป็นบัญชีเฉพาะ และให้นำมาใช้ในกิจการ ดังต่อไปนี้

(๑) รายได้ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของรายได้ทั้งหมดให้นำมาสนับสนุนค่าใช้จ่ายของศูนย์รับคืนซากผลิตภัณฑ์และโรงงานที่ให้บริการจัดการซากผลิตภัณฑ์ที่ดำเนินการตามกฎหมายนี้ ตามคุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการสนับสนุนที่คณะกรรมการกำหนดเป็นระเบียบ

(๒) สนับสนุนการดำเนินการของศูนย์ข้อมูลซากผลิตภัณฑ์ตามมาตรา ๒๒ และองค์กรอื่นๆ ที่ดำเนินการประชาสัมพันธ์ให้ข้อมูลและความรู้แก่ประชาชนในเรื่องการบริโภคอย่างพอเพียง การนำทรัพยากรและซากผลิตภัณฑ์กลับมาใช้ใหม่

(ก) สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและโครงการที่สามารถนำทรัพยากรกลับมาใช้ใหม่ การบำบัดและกำจัด

(ข) เยียวยาผู้ที่ได้รับผลกระทบจากมลพิษอันเกิดจากซากผลิตภัณฑ์ตามคุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๓๕ เพื่อส่งเสริมผู้ประกอบการให้มีความรับผิดชอบต่อผลิตภัณฑ์ตลอดวัฏจักรชีวิตของผลิตภัณฑ์นั้น ให้ผู้ผลิต ผู้จัดจำหน่ายและโรงงานที่ให้บริการจัดการซากผลิตภัณฑ์มีสิทธิขอรับการส่งเสริมและช่วยเหลือจากส่วนราชการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

(๑) การช่วยเหลือด้านภาษีหรือค่าธรรมเนียมในอัตราพิเศษ สำหรับการดำเนินการลด คัดแยก และนำซากผลิตภัณฑ์ซึ่งเกิดขึ้นภายในประเทศกลับมาใช้ใหม่ได้บรรลุหรือสูงกว่าเป้าหมายที่กำหนด รวมถึงการ ออกแบบและผลิตผลิตภัณฑ์ที่ลดการใช้วัตถุดิบและสารอันตราย และเพิ่มสัดส่วนวัสดุที่มาจากกระบวนการนำกลับมาใช้ใหม่ ทั้งนี้ โดยได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

(๒) การช่วยเหลือและอุดหนุนการวิจัย พัฒนา ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง ออกแบบและผลิต ผลิตภัณฑ์ที่ลดการใช้วัตถุดิบ สารอันตราย หรือส่งเสริมการคัดแยกและการนำซากผลิตภัณฑ์กลับมาใช้ใหม่

(๓) การสนับสนุนเงินกู้ยืมในอัตราดอกเบี้ยพิเศษสำหรับการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการลดคัดแยก และนำซากผลิตภัณฑ์กลับมาใช้ใหม่

(๔) การได้รับการส่งเสริมการลงทุน

(๕) การส่งเสริมและช่วยเหลือด้านอื่นๆ ตามที่คณะกรรมการกำหนด

ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง โดยคำนึงถึงความจำเป็นและ เหตุผลทางเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี การลงทุน การค้า และการแข่งขันทางการค้า ประกอบด้วย

เมื่อได้รับการร้องขอการสนับสนุนหรือช่วยเหลือตามวรรคหนึ่ง ให้ส่วนราชการ องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง พิจารณาดำเนินการสนับสนุนหรือช่วยเหลือตามอำนาจหน้าที่ของตน และภายใต้บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

หมวด ๖

การตรวจสอบและควบคุม

มาตรา ๓๖ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นและพนักงาน เจ้าหน้าที่มีอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในอาคารหรือสถานที่ที่มีกิจกรรมการผลิต การจำหน่าย การซ่อมแซม การรวบรวมการ คัดแยก การนำกลับมาใช้ใหม่ การบำบัดหรือกำจัดซากผลิตภัณฑ์ ในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ ตก หรือในระหว่างเวลาทำการหรือเมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อ ตรวจสอบการดำเนินงานให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) ออกคำสั่งเป็นหนังสือให้บุคคลใดแก้ไข หรือปรับปรุงการดำเนินงานให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ โดยต้องระบุระยะเวลาที่ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จ

(๓) ออกคำสั่งเป็นหนังสือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำหรือให้ส่งเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตาม (๑) มาเพื่อประกอบการพิจารณา

ในกรณีที่มีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งตามวรรคหนึ่ง (๒) ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจออกคำสั่งปรับได้ไม่เกินวันละหนึ่งหมื่นบาทจนกว่าจะปฏิบัติตามคำสั่งนั้น

มาตรา ๓๗ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ เจ้าพนักงานท้องถิ่นและพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวของพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบที่อธิบดีกำหนด

มาตรา ๓๘ ผู้ที่ได้รับคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๓๖ มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งนั้นต่อคณะกรรมการ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่

ให้คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่งภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์

มาตรา ๓๙ ให้มีคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์คณะหนึ่งซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง ประกอบด้วยอธิบดีเป็นประธานกรรมการ ผู้แทนกรมโรงงานอุตสาหกรรม ผู้แทนสำนักงานมาตรฐานอุตสาหกรรม ผู้แทนกรมควบคุมมลพิษและผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งอธิบดีแต่งตั้งอีกจำนวนไม่น้อยกว่าห้าคนแต่ไม่เกินเจ็ดคนเป็นกรรมการ และให้เจ้าหน้าที่กรมควบคุมมลพิษเป็นกรรมการและเลขานุการ

การดำรงตำแหน่งและคุณสมบัติของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิให้นำความในมาตรา ๘ และ ๙ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๔๐ ให้คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์มีอำนาจหน้าที่พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ที่ยื่นตามมาตรา ๓๘

เมื่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์วินิจฉัยอุทธรณ์แล้วให้แจ้งคำวินิจฉัยนั้นเป็นหนังสือให้ผู้อุทธรณ์ทราบ

มาตรา ๔๑ คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์มีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อช่วยเหลือในการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่ได้รับมอบหมายได้

การประชุมของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และคณะอนุกรรมการให้นำความในมาตรา ๑๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๗
บทกำหนดโทษ

มาตรา ๔๒ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๓ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่สองพันบาท แต่ไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา ๔๓ ผู้ผลิต ผู้จัดจำหน่ายและสมาคมในกรณีที่มีการรวมกลุ่มกันเป็นสมาคมใดไม่ขึ้นทะเบียนกับกรมควบคุมมลพิษตามมาตรา ๑๔ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๔๔ ผู้ผลิตที่ไม่เสนอแผนความรับผิดชอบในการจัดการซากผลิตภัณฑ์ตามมาตรา ๑๖ หรือไม่จ่ายค่าธรรมเนียมผลิตภัณฑ์ตามมาตรา ๑๗ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองแสนบาท

มาตรา ๔๕ ผู้ผลิตที่ไม่รายงานปริมาณผลิตภัณฑ์ที่มีการจำหน่ายให้กรมควบคุมมลพิษทราบตามมาตรา ๑๘ หรือรายงานข้อมูลอื่นเป็นเท็จ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาทหรือต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๖ ผู้ใดจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่ผู้ผลิตไม่ได้ขึ้นทะเบียนตามมาตรา ๒๐ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๔๗ ผู้ผลิตที่ไม่ปฏิบัติตามแผนความรับผิดชอบในการจัดการซากผลิตภัณฑ์ ตามมาตรา ๑๖ โดยไม่มีเหตุอันควรหรือจงใจละเลยต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าแสนบาท

มาตรา ๔๘ ผู้มีหน้าที่รับคืนเก็บรวบรวม ขนส่งซากผลิตภัณฑ์ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดเกี่ยวกับการนั้นตามที่บัญญัติไว้ในส่วน ๑ การทิ้ง การรับคืน การเก็บรวบรวม และการขนส่งแห่งหมวด ๓ การจัดการซากผลิตภัณฑ์ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาทหรือต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือนหรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๙ โรงงานที่ให้บริการจัดการซากผลิตภัณฑ์ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติในส่วน ๒ การนำกลับมาใช้ใหม่ การบำบัดและกำจัด แห่งหมวด ๓ การจัดการซากผลิตภัณฑ์ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าแสนบาท

มาตรา ๕๐ ผู้ใดไม่มาให้ถ้อยคำหรือไม่ส่งเอกสาร หลักฐาน หรือวัตถุใด ๆ ตามที่คณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการเรียกตามมาตรา ๑๒ หรือตามที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่เรียกตามมาตรา ๓๖ (๓) โดยไม่มีเหตุอันสมควร ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

มาตรา ๕๑ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดซึ่งต้องรับโทษตามพระราชบัญญัตินี้เป็นนิติบุคคล กรรมการหรือผู้จัดการของนิติบุคคลหรือผู้มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคลในการดำเนินงานในเรื่องนั้นและเป็นผู้สั่งการหรือดเว้นการดำเนินการจนเป็นเหตุให้นิติบุคคลกระทำความผิด ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับนิติบุคคลตามที่กฎหมายบัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้นด้วย

มาตรา ๕๒ ให้มีคณะกรรมการเปรียบเทียบปรับสำหรับความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ประกอบด้วยผู้แทนกรมควบคุมมลพิษ ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด และผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และให้เจ้าหน้าที่สังกัดกรมควบคุมมลพิษที่ได้รับแต่งตั้งจำนวนสามคนเป็นเลขานุการ มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาเปรียบเทียบปรับและแต่งตั้งอนุกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง เพื่อเสนอผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงต่อคณะกรรมการเปรียบเทียบปรับ เพื่อพิจารณา และในการนี้ คณะกรรมการเปรียบเทียบปรับมีอำนาจมอบหมายให้คณะอนุกรรมการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าพนักงานท้องถิ่นดำเนินการเปรียบเทียบได้ โดยจะกำหนดหลักเกณฑ์ในการเปรียบเทียบหรือเงื่อนไขประการใดให้แก่ผู้ได้รับมอบหมายตามที่เห็นสมควรด้วยก็ได้

ภายใต้บังคับของบทบัญญัติตามวรรคหนึ่ง ในการสอบสวน ถ้าพนักงานสอบสวนพบว่าบุคคลใดกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ และบุคคลนั้นยินยอมให้เปรียบเทียบ ให้พนักงานสอบสวนส่งเรื่องมายังคณะกรรมการเปรียบเทียบปรับหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการเปรียบเทียบปรับมอบหมายให้ มีอำนาจเปรียบเทียบตามวรรคหนึ่งภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ผู้นั้นแสดงความยินยอมให้เปรียบเทียบ

เมื่อผู้กระทำความผิดได้เสียค่าปรับตามที่ได้เปรียบเทียบแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๕๓ ให้ผู้ผลิตและผู้จัดจำหน่ายที่ผลิต นำเข้า หรือจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ประเภทหรือกลุ่มประเภทที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดตามมาตรา ๑๓ อยู่ก่อนวันที่ประกาศดังกล่าวมีผลใช้บังคับ ยื่นคำขอขึ้นทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้ภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่ประกาศดังกล่าวมีผลใช้บังคับ และเมื่อยื่นคำขอขึ้นทะเบียนแล้ว ให้ผลิตนำเข้า หรือจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ดังกล่าวได้ต่อไปจนกว่าจะได้รับแจ้งคำสั่งไม่รับขึ้นทะเบียนจากกรมควบคุมมลพิษหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

มาตรา ๕๔ ในช่วงที่ยังไม่มีเงินรายได้เข้ากองทุนตามมาตรา ๓๔ ให้กองทุนโดยการสนับสนุนของกระทรวงการคลังจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามบทบัญญัติในมาตรา ๒๒ มาตรา ๒๔ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๔ (๓) และ (๔)

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

นายกรัฐมนตรี

อัตราค่าธรรมเนียมผลิตภัณฑ์ ไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาทต่อหน่วยผลิตภัณฑ์

DRAFT